

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om midlertidige bestemmelser vedrørende statens rentegaranti for husmandskreditforeningernes kasseobligationer.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 6105; fremsættelsen findes i tidenden sp. 967).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Chr. J. Hansen: Jeg skal tillade mig at foreslå, at lovforslaget henvises til det udvalg, som tinget har besluttet at nedsætte angående den foregående sag på dagsordenen.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring i lov nr. 412 af 12. juli 1946 om private tysksprogede skoler, tysksproget hjemmeundervisning m. m. i de sønderjyske landsdele.

(Lovforslaget findes i tillæg C. sp. 1393).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Undervisningsministeren (Hvidberg): Jeg har herved den ære for det høje ting at forelægge forslag til lov om ændring af lov nr. 412 af 12. juli 1946 om private tysksprogede skoler, tysksproget hjemmeundervisning m. m. i de sønderjyske landsdele, således som dette er vedtaget i det andet høje ting i overensstemmelse med det for dette fremsatte forslag.

De i det foreliggende forslag indeholdte bestemmelser er stort set enstemmigt tiltrådt af repræsentanter for de sønderjyske skoledirektioner, der har været indkaldt til forhandling i ministeriet om sagen i efteråret 1951, og forslaget imødekommer — bortset fra eksamensspørgsmålet — de ønsker, som den tyske skole- og sprogforening i en skrivelse af 22. februar 1952 bl. a. til dette høje tings højtærede formand har fremsat.

Efter forslaget ophæves den hidtil gældende bestemmelse om, at skoledirektionen,

inden en tysksproget skole kan påbegynde sin virksomhed, skal godkende lærere og læse- og lærebøger samt undervisningsplan, og dermed bortfalder tillige spørgsmålet om tilbagekaldelse af en lærergodkendelse efter frit skøn. Lærerne ved de tyske mindretalsskoler vil herefter også rent formelt være beskyttet imod, at offentlige tilsynsmyndigheder forlanger dem sat fra bestillingen f. eks. på grund af deres udtalelser udenfor skolen — en beskyttelse, som lærerne ved de danske skoler i Sydslesvig efter de seneste begivenheder at dømme ikke synes at nyde.

I konsekvens af de ændrede bestemmelser om skolerne foreslås også de særlige regler om den tysksprogede hjemmeundervisning ophævet.

Tilsynet med skolerne foreslås opretholdt som et offentligt tilsyn, men således at dette henlægges alene til skoledirektionerne, hvorved en større ensartethed i behandlingen skulle opnås.

Tilskuddet til skolerne, der hidtil har været betinget af, at omstændighederne talte for ydelse af tilskud, forslås ændret, således at de tyske mindretalsskoler får adgang til tilskud efter friskoleloven, blot på betingelse af at de underordner sig skoledirektionens tilsyn. Nogen realitetsændring ligger der ikke i dette sidste, idet de tyske skoler hidtil har modtaget tilskud efter friskolelovens bestemmelser, såsnart de opfyldte denne lovs almindelige tilskudsbestemmelser, ja, de skoler, som har fået tilladelse til at generhverve deres til dækning af revisionsudvalgets krav beslaglagte skolebygninger, har endog fået et ekstraordinært tilskud ved genåbningen, for at de kunne blive hjulpet over det første vanskelige år, hvorhos der på finansloven er tilvejebragt hjemmel til at yde dem ordinært tilskud for 1950, uanset at de ikke havde været i gang i hele dette kalenderår. For kalenderåret 1950 har der været ydet tilskud til ialt 16 skoler med et samlet elevtal på 725 og et samlet tilskudsbeløb på godt 154 000 kr. Bladet „Der Nordschleswiger“ har for nogen tid siden offentliggjort en redegørelse for disse tilskud og givet udtryk for megen utilfredshed med, at det samlede tilskud kun har udgjort 49,42 pct. af skolernes driftsudgifter. Jeg skal ikke bestride, at en lang række af skolerne kun har fået en lav procentdel af deres driftsudgifter dækket gennem tilskuddet, men må samtidig understrege stærkt, at de 5 skoler — de 4 byskoler og skolen i Sød —, der har været i gang i nogle år, har fået 80 pct. eller tilnærmelsesvis 80 pct. af udgifterne dækket gennem tilskuddet, at nogle